

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Celo leto . . . . . 12 K
Pol leta . . . . . 6 K
Četrt leta . . . . . 3 K
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 142.

Maribor, dne 12. decembra 1910.

Letnik II.

V razsulu.

Dunaj, 11. dec.

Naše ustavno življenje je v popolnem razsulu. Vsakemu ustavno-čutečemu državljanu mora biti trpko pri srcu, če premotri naše parlamentarne razmere. Vsepopovod vlada razdrapanost in ustava je postala kaotična zmes, nad katero bi človek skoro obupal. Dobili smo splošno in enako volilno pravico in vse je pričakovalo velepomembnih in odločnih dejanj nove ljudske zbornice. Sedaj so za nami že skoro 2 tretjini te parlamentarne dobe, a o kakih naše gospodarsko in socialno življenje preosnujočih reformah in postavah ni ne duha in ne sluha. Te pesimistične utise zamore pregnati edino misel, da ti boleštni simptomi niso posledica demokratizirane ustave, ampak samo posledica izrabljanja te ustave po samopašnih krogih.

Bistvo ustave je dobro in zdravo. Demokratična ustava hoče dati posamezniku, ki mora veliko žrtvovati za skupnost tudi pravico, da soodločuje pri tej skupnosti. Ona ga hoče varovati pred krivicami celote, a naj zabranjuje tudi poedincu, da ne bo izkoriščal celote, države. Teh ustavnih aksiomov pa nočejo nekateri pripoznati. Oni hočejo spremeniti ustavo v klikarstvo, ki jim naj še nadalje izroča popolno oblast nad širokimi ljudskimi masami. In vse slabo in nezdravo, kar nas tlači v ustavnem življenju izvira iz te težnje, ker je krivična in protinaravna.

Že dve leti se bije v našem parlamentarnem zastopstvu srditi boj. Sedanji sistem hoče na nelegalen način izrabiti konstitucionalni princip v podkrepitvenje in vtrjenje zastarelih in neopravičenih zahtev od nekdanj privilegiranega nemškega naroda. Vse bobneče fraze o „nemški kulturi“, o „nemški davčni moči“ itd. ne spremene nič na zgodovinskem dejstvu, da se Nemci sklicujejo na ugodnosti, ki jih jim je nudil nasilni absolutizem. Vse nemško kričanje kaže samo, kako je vse zavzemanje merodajnih listov, ki so odvisni od buržoazije in aristokracije, za ustavno življenje hinavsko in humbug, in kako so mase nemškega naroda še nerazsodne in apatične, kajti brezdomno je, da okosteneli absolutizem in razvijajoča se demokratična ustava nimata nič skupnega, in bi nemško ljudstvo, ki se ga tudi samo izkrišča, ne smelo nikdar podpirati te protustavne politike.

Ta sistem je bil že večkrat v nevarnosti. Slovanska delegacija, v prvi vrsti zastopniki V. L. S., so započeli proti temu najznačilnejšemu preostanku prejšnje privilegirane dobe dosleden in neizprosni boj. Brezprimerna zaslepljenost merodajnih faktorjev, ki so začeli prakticirati vsakemu parlamentarizmu v obraz bijoče manire, ga je še vsakokrat rešila in mu nekoliko podaljšala preperelo nit življenja.

Sedaj smo zopet v položaju, ko se govori o krizi Bienerthovega kabineta in sistema, ko postajajo gotovi politiki nervozni in zbegani in so listi prepolni konfuznih, nasprotujočih se vesti, da se ti zdi, kakor da si zašel v labirint. Vzrokov, ki so povzročili te kritične zmede, je več. Eden prvih je konsolidacija na čeških klopeh in iz te virajoča okrepitev slovanske opozicije. Kakor mrzel tuš je bil za vlado in njene stranke ostri, opozicionelni govor načelnika Češkega kluba dr. Fiedlerja. Upali so že, da pride do razkola med Čehi in Jugoslavi. Cele tedne so Nemci in pa vladni podrepaniki ubijali dr. Susteršiča, da bi ga vendar onemogočili pri Čehih in izolirali. In končni efekt? Solidarnost med Čehi in Jugoslavi je krepkejša kot kedaj prej, in boj vladajočemu sistemu se bije neizprosno naprej. Druga neprijetnost za vlado je upor v Poljskem kolu. Protislovanski duh sedanje vlade, njeno brezobzirno protežiranje nemških interesov, njena nemoč rešiti razne gospodarske in socialne zadače je začela konečno presedati tudi Poljakom. Zadeva z vodnimi cestami jim je nudila ugodno priliko, da so lahko nastopili proti kabinetu in sedaj stoji stvari tako, da Bienerth niti ne ve, če bodo Poljaki, ki so mu bili prej tako udani in so mu storili toliko uslug, glasovali za proračunski provizorij. Zadržni sunek, ki jo je potisnil takoj v ospredje politične konstelacije, je pa dobila kriza v večerajšnji seji. Nekateri poslanci smatrajo sobotno sejo za brezpotrebno ekstravaganco, ki ne zasluži, da bi počakali na njo. Zato so sobotne seje navadno slabo obiskane. Zlasti komočni vladinovi, ki jim že itak brez dela lete pečeni piščanci v usta, jo radi popihajo k svojim penatom. To so dobro izrabili slovanski opozicionalci: predlagali so naenkrat konec seje in konstatiranje sklepčnosti. Vsa nasilstva zborničnega predsednika niso nič pomagala. Primoran je bil konstatirati, da je v zbornici samo 79 poslancev (3 opozicionelni za kontrolo, drugi so se odstranili, in 76 vladnih), da je torej seja nesklepčna in jo je treba zaključiti. To je bil

zelo občuten poraz za vlado in njene stranke. Do prinesel je zopet dokaz, da je vladna večina samo fiktivna, na katero bi se ne smela opirati nobena ustavna vlada, ker odreče vsak hip.

Vsi ti dogodki so povzročili, da se zopet govori o padcu Bienertha in nekateri že celo prezentirajo nove moze. Zlasti značilno je, da se je ta zmedenost, ki vlada v vladnem taboru, oprijela tudi naših mladov in staro-liberalcev. V liberalni javnosti se šopiri popolno nesoglasje. Liberalni listi se delajo zelo radikalne in napadajo naše voditelje, ako tudi ne vedo nobenih vzrokov, radi katerih bi dvomili nad njihovo odkritostjo. Piše se o izdajstvu poslancev S. L. S. in natvezuje se backom, da so se naši poslanci prodali vladi radi vseučiliškega vprašanja. In vse to se dela v času, ko so liberalni poslanci popolnoma enega mnenja glede vseučiliškega vprašanja s poslanci S. L. S., v času, ko se glavni zaščitnik obnemogle liberalne misli, opozicionelni hofrat Ploj, poteguje na vseh koncih in krajih za referat o bančnem štatutu, ki pomenja za vlado veliko politično pridobitev in je identičen s popolno kapitulacijo opozicije. Seveda, doma v zapečku grmeti proti vladi in sistemu, na merodajnem mestu pa ga podpirati in varovati popolnega razsula, to je lahko, a nekonsekventno. Priča samo o brezmejni nedoslednosti liberalne politike, ki ne pozna nikakih skupnih ciljev, ampak se bori samo za osebnosti. Ni ravno težko pri sedanjih razmerah inspirirati doma radikalno politično strujo, na Dunaju pa klečeplaziti pred vlado za hlapčevske drobtinice, a nemožato in neznačajno je. Zato popolnoma odobrujemo dosledno politiko naših poslancev, ki ne poznajo nobenih kompromisov s korumpiranim sistemom.

Pri čudnih pojmi, ki jih imajo sedanji politični mogotci o parlamentarizmu, ne moremo prerokovati, kak bo izid sedanje krize, ki ni samo momentana, ampak se tiče radi njene zastarelosti že vse ustave. Vemo samo, da so naši poslanci na pravi poti. Edino s samozavestnim in odločnim nastopom, ki ne pozna nobenih malenkostnih obzirov, ampak ima pred sabo samo konečni cilj osamosvojitve Jugoslovani, se da kaj doseči. Biti moramo ponosni na svoje ljudstvo, kajti njegova samonikla zavest nas mora privedi do zmage.

Somišljeniki, po gostilnah, pri trgovcih in obrtnikih zahtevajte naš list.

PODLISTEK.

Iz uredniške listnice.

(Češki spisal J. Neruda)
(Konec.)

IX.

21. prosinca.

Ne sramujem se sedaj že niti najmanj in izpovem kar naravnost, kaj Vam hočem nasvetovati. Jaz imam dovolj duševne sile v sebi, da se mi ni treba bati najnavadnejše ceste, da se lahko vznesem nad nazore vsakdanjega življenja, ki le omejene ljudi omejujejo.

Kaj bi me moglo ovirati, če govorim k Vam, k možu, ki stoji enako visoko nad vsakdanjimi nazori, kakor jaz, kateri me razumeti mora in ki po lastni duševni velikosti tudi mojo ceno pretehta.

Moja roka je še prosta, in Vaša tudi. Ne vprašam Vas niti, če ste že ljubili, Vi ste pesnik in morali ste torej že prav mnogokrat ljubiti. Toda niti tega Vam ne smem računati v zlo, da sta najbrž poletavali z jedne cvetke na drugo. Pesnik gre preveč samostojno pot, kakor da bi ga mogla katerasibodi ženska spremljati v gijogovem življenju. Običajno imajo ženske preveč zemeljskega priokusa, kakor da bi mogle idealnega človeka zadovoljiti; dosežejo le ljubezen, dosežejo že vse, kar so si želele in se zadovoljijo. V zakonu postanejo še bolj vsakdanje in tlačijo moža liki svinčeni uteži. Malokatera spozna vsaj to, da je utež, toda če vendar spozna, je ona nesrečna in mož še srečnejši. Mož pesnik mora imeti ali genialno ženo ob svoji strani, ali pa sploh ostati brez nje, sicer ne doseže nikdar popolne zrelosti, nikdar svetovnega, nekäljenega razgleda in delovanja.

Tudi jaz sem že enkrat, v najprvem svojem cvetu, ljubila, če se more tako vzvalovanje otroških

čuvstev imenovati ljubezen, ljubila sem nekoga poročnika, toda, hvala Bogu, da sva se brzo razšla. Niti bi se več na njega ne spomnila, če bi ne pisala ravno o tem predmetu in upam, da Vas, ki ste zvišeni nad predsodki, to sploh ne bo vznemirjalo. Vi vidite, da sem docela odkritosrečna.

Vi potrebujete ženo, že zrelejšo (stara sem malo čez 30), da bi življenje že poznala, ženo kakor sem jaz, da bi Vas v Vašem idealnem poletu ne motila, da prej Vas še podpirala.

Ne želim si Vas zato, da bi me preživljali; jaz imam sama 10.000 v denarju in mogla bi Vam torej še pripomoči; svatba se lahko vrši, kadar je Vam ljubo ne predpisujem nič.

Sem jutri ob četrti uri zopet sama doma in pričakujem Te, kakor zemlja svoje pomladanske cvetke kakor pričakuje cvet rano solnce

Tvoja

Prokopka Povltavska,
Široka ulica, št. 570.

X.

30. prosinca.

Slavno uredništvo!

Poslal sem, kakor znanu, naročnino sam in hotel sem razven tega poiskati v našem mestečku in v okolici še več naročnikov.

Ne morem pa nikakor naprej brez vpliva, koje-ga gotovo pridobim pod tem pogojem, da objavite pri-loženo resnično in nedolžno pesem, bodisi, če je za to sposobna, v svojem listu (seveda ne vzadi v listnici), bodisi, da me radi izboljšanja potom privatnega pisma na to opozorite.

Če bi ta tukaj v okolici obče znana pesmica našla mesto v Vašem cenjenem listu, ne bi imel velikih težav pri zbiranju naročnikov, kajti prepričan sem, da izlezejo vsled radosti nad čitanjem te pesmi marsikateremu meščanu goldinarčki kar nehote iz žepa, da bi svojim otrokom zapustil spomina vredno pesem o „Ribniku.“

Čeprav je pesmica docela priprosta in morda ne vsebuje nobene pesniške krasote, mi je vendar le draga; kajti priznati moram, da ne vem, s čim bi jo obogatil, da bi se od povesti same ne oddaljil.

Slavnem uredništvu s spoštovanjem udani

J. Strnadek.

XI.

30. prosinca.

Gospod urednik!

Ravnokar sem prečital znameniti češki, v romantično šolo spadajoči spis: „Historija o ednajstih, po svetu blodečih, mater in očeta zgubivših otrok, med kojimi je bilo devet sinov in tri hčerke, in o črnem možu, ki je najstarejšemu med njimi mnogo dobrega učinil, ga v raznih umetnostih in vedah izučil, tri velikane in enega sedmeroglavega zmaja pokončal, nič manj pa svojemu učencu kraljevsko princezino za ženo in z njo celo kraljestvo (razven enega mesta z okolico) za doto spravil.“

Premislite si moje razočaranje, ko sem stvar prečital in vsled izbornosti imenovanega spisa, njegova izredne barvitosti in raznovrstnosti značajev ves zavzet, v Jungmannovi slovstveni zgodovini ta spis iskal in brezvpešno iskal!!

Kaj si človek pač naj misli v taki nepopolnosti! Kako mnogoteri duševni zaklad se zapraši le radi tega, ker si rajni Jungmann ni vzel toliko časa, da bi vse pregledal. Resnično, ti gospodje kupili so si svojo slavo za mal denar — prosim Vas, povejte jim to tam v Pragi prav glasno, naredite mi to veselje!

Naredil sem sicer sklep, da počnem pozneje čitati Jungmannovo slovnico; sedaj pa tega za Boga več ne storim — to bo pač gotovo nekaj prav čistega!

Da morete to dragoceno dopolnilo k slovstveni zgodovini natančno objaviti, pripominjam, da je knjiga natisnjena pri Turečku na Gričku leta 1827 in da obsega 190 strani.

Vam že znani L. R. Brusek.

Govor poslanca dr. Verstovška.

(v drž. zbornici dne 3. t. m.)

(Daje.)

Vsi uradniki okrajne finančne direkcije se pri uradovanju poslužujejo, kakor že omenjeno, tolmačev. Naravna posledica tega je, da rabijo slovenski akti dva- do trikrat več časa, predno se rešijo, ker potujejo od enega referenta do drugega in vsak od teh pusti akte kolikor mogoče dolgo v miru. Slovenskega akta ne reši referent mogoče v slovenščini, ampak v nemščini, in še le tolmač mora potem predstavljati besedilo v slovenščini.

Davkoplačevalci morajo za te uradnike seveda plačevati tolmača, kakor tudi še posebnega davčnega uradnika, ki pa je navadno z delom preobložen, ker je več kakor tri četrtine vseh došlih aktov vloženi v slovenskem jeziku.

Pri deželni finančni direkciji v Gradcu je samo en uradnik v toliko zmožen slovenščine, da so mu akti razumljivi. Tudi tukaj se rešuje vse v nemškem jeziku in vsi drugi uradniki delajo s pomočjo tolmačev, katere pa ne plačujejo uradniki sami, ampak davkoplačevalci.

Od računskih uradnikov sta samo dva Slovencev poleg več kot 60 Nemcev, a še ta dva Slovencev sta nastavljena v Gradcu in ne v Mariboru, kamor pravzaprav spadata.

Preidem k davčnim uradnikom. Zelo žalostne so razmere pri štajerskih slovenskih davčnih uradnikih. Po številu prebivalstva mariborskega finančnega okraja, ki obsega ves Spodnji Štajer, kjer prebivalstvo ni samo v pretežni večini, ampak je celo nad 90% slovensko, bi morali vendar pričakovati, da so večinoma vsi davčni uradniki Slovenci, a vseeno je na Spodnjem Štajerskem štiri petine nemških davčnih uradnikov, ki sploh slovenskega jezika niso zmožni, ali pa le zelo malo, a so pa dobri nemškonalni strankarji ter najboljša opora nemškega Volksrata. (Dr. Benkovič: Ti so vendar od nemškega Volksrata nastavljeni!)

Celo na mesta, ki so bila skozi deselektja zasedena po slovenskih uradnikih, so se pod pritiskom nemškega Volksrata nastavili prononcirani nemški nacionalci — za vzgled navajam samo Ptuj — in so se izvršni kvalificirani in priznani boljši uradniki Slovence poslali na Srednje- in Zgornje-Štajersko. (Čujte, čujte!) Omenjam za vzgled slučaj Dolinšek. (Medklici.)

Vsa boljša mesta so zasedena s prononciranimi Nemci, tako na primer: Laško, Celje, Ptuj, Konjice, Slov. Bistrica, Maribor, Št. Lenart, Ljutomer, Ormož itd. Slovencem se prepusti še k večjemu Kozje — oddaljeno približno 45 km od postaje Poljčane — potem Gornjigrad, in eventuelno še Šmarje pri Jelšah. Med tem ko nemški uradniki pridejo kazenskim potom vedno na boljša službena mesta — samoobsebi umevno na slovenski zemlji in na škodo slovenskih uradnikov — se prestavijo slovenski uradniki, — ne mogoče kazenskim potom, ampak potom avanziranja — na Srednje- ali Zgornje-Štajersko, da se na Spodnjem Štajerskem naredi prostor za Nemce. Omenjam samo slučaje Dolinšek, Tobias, Knez, Stiplovšek, Kocuvan itd.

Na Srednjem in Zgornjem Štajerskem že skoraj ni več kraja, kamor ne bi bil poslan v prognanstvo kak slovenski uradnik, tako na primer v Lipnico, Voitsberg, Marijino Celje, Judenburg, Feldbach i. dr., med tem ko na Spodnje-Štajerskem kar mrgoli ljudstva neumečih in sovražnih nemško-nacionalnih renegatov.

Iz označenih nemških krajev se slovenski uradnik redkokečaj vrne, navadno nikoli več nazaj med svoj narod. On sam se na ta način odtuji svojemu narodu, njegova družina in otroci se na ta način raz-

narode. Če nastopa predsedstvo na tak krivičen in pristranski način napram višjim uradnikom, potem je pač umevno samoobsebi, da se z nastavljenimi nižjih kategorij postopa še na žalostnejši način.

Finančna straža na Spodnjem Štajerskem je že do tri četrtine nemškonalna, inšpektor finančne straže ne razume ne besedice slovenski, slovenske kompetente se sicer pripuščajo k skušnjam, ki jih z dobrim vspehom napravijo, ne vpokliče se jih pa skoraj nikdar v službo. In tako imamo žalobog na Spodnjem Štajerskem finančne stražnike, ki niso večji slovenskega jezika: zategadelj so tudi vse poizvedbe, ki jih ti organi napravljajo pri strankah, popolnoma nemško protokolirane in jih seveda ljudstvo ne razume. Lahko bi vam pokazal pismo, ki sem ga dobil od nekakega kmeta iz gornjegrajskega okraja, v katerem me ta prosi, naj posredujem, ker je bil občutno kaznovan, samo ker ni razumel dekreta, ki ga je prejel od finančne straže, kajti bil je pisan v nemškem jeziku.

Splošno je znano, da uradnik pri štajerski finančni upravi lahko upa na lepši službeni prostor, na boljši avanzma, večjo remuneracijo in druga odlikovanja, čim bolj narodno nestrpen in neuljuden je napram slovenskemu prebivalstvu.

Za razna mesta je v navadi pravcata, kravja kupčija. Nemški uradniki se protežirajo na vse mogoče načine; vselej se jih poprej vpraša, ali jim je ljubo to ali ono mesto — omenjam slučaj Kuč v Ptuj — nasprotno se pa slovenske uradnike ne glede na to, da se okšoduje njih najvitalnejše interese, da se družina razloči, da morajo otroci popustiti nadaljnjo šolsko izobrazbo, prestavi popolnoma po okusu nemškega Volksrata.

Slovenske uradnike se odtrga od žene in otrok — omenjam slučaj Dolinšek — voditi morajo dvojno gospodinjstvo, med tem ko se za nemške uradnike pusti mesta leta in leta rezervirana, to se pravi, se ne nastavi nikogar, dokler dotični Nemeč, ki ga ravno rabijo, ne pride pri avanziranju na vrsto, na primer slučaj Wesenschegg v Konjicah.

Ali pa se nastavi nemškega uradnika v kraju, kjer ima njegova konkubina posestvo, da tam vzbuja potem javno in splošno pohujšanje. (Medklici.) Jaz nisem imenoval nobenega imena, ako pa želite, lahko vam ustrezem; vendar jaz nočem dotičnega moža kompromitirati. (Dr. pl. Stransky: To je razloček med nemško in slovensko kulturo!)

To je dejstvo, ampak jaz nisem imenoval nobenega imena, da bi, kakor sem rekel, moža ne kompromitiral. (Medklici.)

To so samo posamezni vzgledi, iz katerih se lahko razvidi, koliko trpi splošno slovensko ljudstvo in posebej še slovenski uradniki pod tem nezdravim zistemom.

Neomenjeno naj tudi ne ostane, da so vsi davčni referenti pri okrajnih glavarstvih na Spodnjem Štajerskem Nemci, od katerih ne zna nobeden samostojno rešiti slovenske uloge v slovenskem jeziku, da morajo vsi ti uradniki s pomočjo tolmačev — navadno so prideljeni odvisni davčni uradniki ali diurnisti — reševati slovenske akte, ker jih sami ne razumejo. Rešitev je seveda nemška, prestava v slovenščino se izda le na ponovno zahtevo stranke.

Visoka zbornica! Pomanjkanje jezikovnih zmožnosti škoduje ljudstvu občutno v gospodarskem in političnem oziru; nepravilno umevanje, krivična rešitev, nestrokovnjaško tolmačenje postave povzročajo raznovrstna pravna pota: rekurze, prizive, pritožbe itd., ti pa stanejo mnogo časa in denarja in povzročajo poleg tega še veliko nezadovoljnost davkoplačevalcev.

Grof Mensi je bil mož, ki je znal ustvariti to vzorno oblast. Bil je igrača dr. Rossa, — njegovega polsvaka — ki je kot personalni referent v prezidiju zavzemal v uradu odlično mesto, a je igral ob enem vodilno vlogo v nemškem Volksratu in ga moramo

sežno pošiljati, jaz bi imel k sedanjim plači dovolj. — Pripravljaj bi se na pisateljski stan in mogel bi si priboljšati, da ne oslabim.

Natančnejši naslov Vam pošljem, ko mi odgovorite v listnici.

P. S. Denar bi se mi mogel tudi pošiljati četrtletno — 75 goldinarjev naenkrat, to mi je že končno vseeno.

XIV.

15. svečana.

Gospod!

No, to me v resnici veseli, da se nisem osramotila napram Vam. Če nočete, je tudi dobro; saj meni zato ne gre. In če Vi hočete lastno bodočnost z nogami potepati, ne morem Vam tega braniti.

Ne mislite si sicer, da jaz nisem izprevidela vse praznote Vaših vzrokov! Samo to obžalujem, da sem se v Vas tako zmotila. Vi ste ravno tako vsakdanji človek, kakor vsi drugi! Rabite galantne fraze, samo da Vam ni treba navajati golih vzrokov.

Z Bogom torej; sem zopet za en sen ubožnejša. Prav se mi sicer zgodi, zakaj pa sem še vedno tako originalno otročja — in vrnite mi moje pesmi, za to Vas prosi

Vaša službenica

Prokopka Povltavska.

P. S. Želim Vam zares, da bi se kmalu kesali nad svojim zločinom.

P. P.

Široka ulica št. 510.

smatrati za izvrševalni organ Volksrata v zadevi finančnih organov.

Visoka zbornica! Sedanjemu voditelju deželne finančne direkcije nočem odrekati potrebne objektivnosti, nočem tudi dvomiti o njegovi objektivnosti, a vendar se bojim vsled skušenj, ki smo jih doživeli pri višjih uradnikih, da radi vpliva nemškega Volksrata in pritiska od zgoraj ne bo v stanu napraviti red. Kajti v Gradcu je postal še vsak poprej še tako objektivni uradnik, ki se nam ga je poslalo z Dunaja na višjo mesto, v kratkem času narodno korumpiran in je vsled zunanjih vplivov zgubil vsak čut objektivnosti. (Pritrjevanje.)

Visoka zbornica! Po teh dejstvih odgovarjajočih razmerah pri deželni finančni direkciji, si dovoljujem vprašati ekscelenco gospoda pl. Bilinskega, ali je ponosen na to uradovanje in na te oblasti na slovenskem ozemlju? On, veliki Poljak, ki dovolj dobro pozna slično uradovanje na lastnem telesu, pri svojem narodu v Nemčiji, on, veliki Slovan (klici: Na! Na!) pripuščajo take razmere v svojem resortu na Sp. Štajerskem na slovenskem ozemlju.

Visoka zbornica! Bilo bi pač čudno domnevati, če bi se glede na razmere, v katerih živimo mi na Spodnjem Štajerskem, pričakovalo, da bomo mi glasovali za proračunski provizorij gospoda Bilinskega. Iz vseh teh vzrokov bomo mi glasovali proti proračunskemu provizoriju, da izrazimo svojo nevoljo nad vsemi krivicami, ki jih deli slavna sedanja vlada od njenega začetka naprej nam Slovincem na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje. — Govorniku čestitajo.) (Konec.)

Naše prireditve.

Zopet je za nami živahna nedelja. Če prav vreme ni bilo najprijaznejše in akoravno so naši predavatelji zelo obloženi z delom, smo vendar imeli večeraj lepo vrsto zborovanj, ki so govoreča pričala našega neumornega dela.

Sv. Urban pri Ptuj.

Naše bralno društvo se je začelo zopet živahno gibati. Sklenilo je, da bo v zimski sezoni prirejalo večkratna predavanja, posebno o važnejših strokah našega narodnega gospodarstva.

Včeraj dne 11. dec. se je zbralo lepo število udov in prijateljev našega bralnega društva po večernicah v bralni sobi k poučnemu shodu.

Zborovanje je otvoril častiti gospod Malajner, ter je podelil besedo uredniku Ž e b o t u iz Maribora. Ta je v daljšem, poljuđenem govoru razpravljaj o zimskem delu v naših društvih, govoril o važnosti izobrazbe, posebno gospodarske, ter o narodno-obrambenem delu.

St. Ilj v Slov. goricah.

Dvorana v Slovenskem domu je bila včeraj dne 11. decembra polna šentiljskih Slovenk in Slovencev. Vse je z napetostjo čakalo na začetek predavanja. Č. gospod župnik Vračko je z iskrenim pozdravom otvoril poučni shod.

Častiti gospod profesor dr. K o v a č i č je navdušeno in krasno govoril o romanju Slovencev v sv. deželi. Primerjal je rodovitne in lepe naše kraje s palestinskimi puščobami. V poljudni besedi nam je pripovedoval gospod predavatelj o zanimivem romanju ter nas je vnmel, da ljubimo našo rodno slovensko zemljo, ki je lepša in rodovitnejša kakor sveta dežela.

Šentiljčani si želimo še večkrat tako vrlo zanimiva predavanja.

Sv. Pavel v Savinjski dol.

Podpredsednik S. K. S. Z. dr. H o h n j e c je včeraj izpolnil dolgo gojeno željo tukajšnje krščansko-narodne mladine, ko je prišel predavati o vzvišenih ciljih in primernih sredstvih mladinske organizacije. Z ozirom na to, da je tudi bilo navzočih veliko mož in žen, je govornik razširil svoj predmet ter izpregovoril o velikih bojih, ki se dandanašnji odigravajo na svetovnejn pozorišču, o narodnih in stanovskih stremljenjih v državi in deželi.

Kako je ljudstvo dovtetno za tak poduk, je pričala napeta pozornost, s katero je sledilo poldrugo uro trajajočemu govoru, in ob enem hvaležnost, ki jo je ob koncu izražalo.

Včerašnjim podučni shod pa tudi spričuje, koliko pristašev ima naša krščanska stranka v tem kraju, kjer je nekaj razsajala in tulila proslula žalska godba. Obisk je namreč bil vkljub skrajno slabemu vremenu izredno velik, da smo morali obudovati požrtvovalnost naše pogumne mladine in tudi naših vrlih mož in žen. Prišlo je tudi nekaj Sokolov, oziroma sokolicev, ki so se prej širokoustili, da bodo shod razbili, pa so jim potem klaverno upadle sokolje peruti, in onemela je njihova širokoustnost. Člani Orla so se navzeli novega navdušenja in bodo še z večjim veseljem delali za izpopolnitev svoje organizacije. Zanimivo zborovanje je vodil predsednik izobraževalnega društva gospod kaplan Ilc.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 9. dec.

Danes se je začelo prvo čitanje bančne predloge. Poslanci zavzemajo večinoma nesimpatično stališče napram predloženemu bančnemu statutu. Poseb-

no se nasprotuje plačevanju v gotovini. Govorili so: bivši minister Wittek, Rusin Levicki, Poljak dr. Buzek, socialni demokrat dr. Ellenbogen, nemški naprednjak dr. Redlich, demokrat Kuranda, nemški radikalec Pacher, Čeh Tvarucek, dr. Korošec in Čeh Silinger.

Dr. Korošec kot zastopnik Slovenskega kluba izjavlja, da odklanja njegova stranka bančno predlogo pred vsem iz političnih razlogov. Nihče naj ne zahteva od opozicije, da bi za stališče vlade tako odločilno predlogo podpirala s svojimi glasovi. Glasovanje za predlogo pomenja podpirati sedanjo vlado. Nemogoče se mu zato zdi in ne more verovati, da se je potegovala neka vodilna osebnost v opozicijskih klopeh za poročilo o tej vladni predlogi, da si v drugem oziru rad veruje poročilo, da bi vlada drage volje to snubitev blagoslovila. Tega že zato ne more verovati, ker so se svoječasno na dotični strani z navidezno odkrito vehemenco borili proti pogodbi in ne more nihče tajiti, da pripada bančna predloga med najvažnejše predmete takozvanih pogodbenih vprašanj. Ne smemo tudi pozabiti, da zastopa to predlogo tisti finančni minister, ki je, kar se z vso gotovostjo zatrjuje, še sam akcionar avstro-ogrsko banke. (Čujte! Čujte!) Če je to res, bi bilo inkompatibilno, da zastopa sedanji finančni minister privilegij, ki koristi njegovemu zasebnemu premoženju. Vpoštevati se mora tudi, da na Ogrskem predloge ne bodo gladko rešili, da nastane mogoče glede na banko brezpravno stanje in je zato mogoče, da bo morala zbornica popravljati svoje sedanje stališče. Kakor uče to podobni slučajji, gotovo kaj takega ne koristi ugledu zbornice. Pravilnejše bi bilo razpravljati o predlogi pari passu z ogrskim državnim zborom. Brezpogojni prijatelji predloge naj se zato ne prenačijo in naj vplivajo na vlado, da zagotovi gladko rešitev bančnega vprašanja v ogrskem državnem zboru pred novim letom. Za Slovence so pa merodajni tudi stvarni razlogi, da glasujejo proti predlogi. Banka je velekapitalistično podjetje, ki mu podeljuje država velike pravice, med tem ko banka državi le malo vrača. Nedostopna je pred vsem malemu možu, glavnic se nahaja večinoma v nemških in v mažarskih rokah in znajo odstranjati vplivanje slovanskega kapitala. Odločno mora kot kmečki zastopnik obsojati postopanje banke nasproti kmečkim kreditnim zadržam. Banka bi morala nasproti kmečkemu stanu ravno tako postopati, kakor postopa nasproti industriji in trgovini. Zelo upravičena je tudi pritožba kmečkih krogov, ker se ni razširil kontingent namenjen za hipotekarna posojila. Slovenci zavzemajo glede na izplačevanje v gotovini tisto stališče, katerega zavzemajo ostale stranke. V odseku hočejo predlagati izpreminjvalne predloge glede na določila o suspendiranju izplačil v gotovini. (Živahno pritrjevanje.)

Seja se je zaključila ob 16. uri.

Dunaj, 10. dec.

Predsednik' otvori sejo ob 11. uri dopoldne. Najprvo odgovarja naučni minister grof Stürgkh na razne interpelacije. Nato je finančni minister Bilinski govoril o bančni predlogi ter je repliciral na izvajanja posameznih govornikov. Ko je govorilo še nekaj govornikov, je češki radikalec Kalina predlagal konec seje, ker je bilo v zbornici navzočih komaj 15 poslancev. Ker se predsednik Pattai ni oziral na ta predlog ter je preko njega prešel na volitev generalnih govornikov, je s tem češke radikalec silovito razburil. Začeli so divjati, razbijati po mizah in klopeh, piskali in kričali so tako močno, da se ni moglo slišati govornika. Sprli so se med seboj tudi socialni demokrati in vsenemci. Pri glasovanju se je pokazalo, da je v zbornici samo okrog 80 poslancev ter da je zbornica nesklepčna.

Predsednik je zaključil sejo ob 2. uri popoldne. Prihodnja seja v torek dne 13. t. m. ob 11. uri dopoldne.

Volitev delegatov v avstrijske delegacije.

V torek dne 13. decembra zvečer se vrši izvanredna seja poslanske zbornice, v kateri se izvrši volitev delegatov v avstrijske delegacije.

Češko-nemška pravna pogajanja.

„Neue Freie Presse“ poroča, da bode koncem tega tedna sklicana češko-nemška pravna konferenca in da skliče to konferenco vlada.

Predsedstvo Enotnega češkega kluba je imelo dne 9. decembra popoldne sejo, v kateri je referiral načelnik kluba dr. Fiedler o svoji konferenci z ministrskim predsednikom baronom Bienertom ter z dr. Urbanom kot reprezentantom nemških poslancev na Češkem o stališču, ki ga zavzemajo Nemci napram češko-nemškim pravnim konferencam na Dunaju. Predsedstvo Enotnega češkega kluba je sklenilo vsotrajati na načelih, katera je sklenila parlamentarna komisija kluba. Po teh principih odklanjajo Čehi udeležbo pri pravnih konferencah, ako te skliče vlada, nadalje zahtevajo, da se k tem konferencam pritegne tudi socialni demokrati, zahtevajo pa tudi, da se na teh konferencah reši cel kompleks jezikovnih vprašanj pri državnih uradih na Češkem in pa uradniška pragmatika. Izločiti pa se ima iz teh konferenc vsako pogajanje o okrožnih vladah.

Sklep predsedstva Enotnega češkega kluba je napravil položaj še bolj nejasen in naravnost kritičen.

Ministrstvo Bienert odstopilo.

Z Dunaja smo dobili ob sklepu uredništva sledečo brzojavko: Bienert podal demisijo. Cesar mu poveril začasno vodstvo poslov.

Raznoterosti.

Iz finančne službe. Titularni respicient Ernst Canjko je imenovan za finančnega respicienta. Prestavljen je titularni višji nadzornik Janez Dreu iz Brežic v Smarje pri Jelšah.

Iz politične službe. C. kr. sanitarni asistent dr. Karl Wlasak je prestavljen od okrajnega glavarstva v Liecenu k okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradec kot sanitarni koncipist.

Tržaški iredentisti so bili pred graškimi prototniki v soboto dne 10. decembra po večdnevni razpravi oproščeni obtožbe veleizdaje. Edino obtoženi iredentist Deperis je bil radi razžaljenja veličanstva obsojen na dva meseca težke ječe.

Za „Slov. Straž“ je podaril večje število obrabljenih poštnih znamk (640) mariborski gimnazijec Franc Roner. Hvala lepa!

Vzglejna slovenska občina je občina Šetarjeva v Slovenskih goricah. V zadnji seji občinskega odbora se je enoglasno sprejel predlog, da se uvede v občinskem uradu samoslovensko uradovanje. Naročil se je tudi nov slovenski pečat. Vrli šetarjevski občani so večinoma sami zavedni naši pristaši. Želeli je, da bi vse občine šentlenartskega okraja, posebej pa še v Slovenskih goricah, posnemale občino Šetarjevo. Žalibog moramo konstatirati, da je še mnogo slovenskih občin, ki se ponašajo pri uradovanju s prešerno nemščino in staroveškimi samonemškimi občinskimi pečati. Dobro bi bilo, če bi se našel rođoljub, ki bi zbral imena občin, v Slovenskih goricah, ki uradujejo slovenski in imajo slovensko besedilo na pečatu, in onih, ki še tavajo v starokopitarstvu.

Štajersko.

Maribor. V mariborski stolnici so se začele včeraj dne 11. decembra verske konference, ki bodo trajale do 23. decembra. Vodita jih dva oo. iz družbe Jezusove. En govor se vrši vsak dan predpoldne ob 10. uri, drugi pa zvečer ob 7. uri.

Maribor. Slovensko gledališče. Včerajšnja predstava „V znamenju križa“ se je zvršila sijajno. Radi pomanjkanja prostora priobčimo obširnejše poročilo prihodnjč. Za danes samo pöveimo, da je bil obisk zelo mnogoštevilen ter so se igralci vestno potrudili. Burni rokoploski so jim bili gotovo najprijetnejše plačilo.

Maribor. V soboto dne 10. decembra je umrl vpokojeni uradnik mestne hranilnice gospod Janez Saria.

Maribor. Škrlatica. Zadnji teden se je pri otrocih pojavila škrlatica. V več hišah je nevarno obolelo več otrok. Če ne bo bolezni pojenjala, se bo najbrž ustavljal pouk v mariborskih šolah.

Hoče. V soboto dne 10. decembra popoldne smo imeli Hočani volitev novega župana, katera bode ostala vsakemu Slovincu v prijetnem spominu. Ne samo, da je novi župan, gospod Anton Vernik, vrli katoliško-narodni pristaš, ampak tudi vsi svetovalci, gospodje: Hergouth Franc, Karol Grašič in Rečnik Fr. — kakor tudi blagajničar Karol Novak so zvesti pristaši S. K. Z. Tako je prav! Vsa čast vam, zavednim Hočanom! Saj ste videli in slišali, kako veselje je vladalo zlasti pri mladeničih, ko so izvedeli izid volitve. Glasno streljanje iz topičev je naznanjalo zavednim Hočanom, da je „nekdo“ pogorel. Kaj več v kratkem. — Bratski pozdrav! — Na zdar! — Opazujči Hočan!

Ranče pri Framu. Kdo je kriv? Med tem, ko se je začela framska mladina izobraževati po svojem novem društvu, nekateri fantje sosedne župnije divjajo in pijančujejo naprej. Dva revna mladeniča iz Šesdob sta v nedeljo ves dan popivala v Framu, zapila sveto mašo in večernice. Proti mraku gresta pijana domov med strašnim vikom in krikom. Dva vrta mladeniča, ki sta bila pri predavanju v Framu, ju doideta že blizu svojega doma. Eden izmed divjakov kar brez vsakega vzroka začne tepsti enega naših mladeničev, ki pa, da si veliko močnejši, zbeži s svojim bratom domov. Divjaka prideta pred stanovanje naših mladeničev in kličeta: „Auf biks!“ Stariši ju posvarijo, suroveža pa se vržeta kot besna na očeta in mater, kmalu se zvrne oče, zadet od noža in od udarcev; za očetom pade mati na tla in se valja v svoji krvi, hudobnež ji je zadal globoko rano na vratu. Domači in drugi, ki so prihiteli k zlodejskemu činu, zanesejo gospodarja in gospodinjjo v sobo ter zaklenejo vrata. Hudobneža gresta divjaje domov. Takoj pošljejo po duhovnika v Fram, ker je domača župnija predaleč. Jako nevarno je ranjena gospodinja. Srce se nam krči od bridkosti nad podivjanostjo nekaterih, ki tako zverinsko napadajo mirne ljudi. Mladeniča se pišeta Pehar, nesrečna družina pa Meglič. Kdo je kriv? Stariši in kréma: stariši se ne brigajo za svoje sinove, v krémi pa je tudi zlata prostost magari celo noč. Posvjetna gosposka samo kaznuje, da bi pa hudo zabranila, to ji je pa deveta břiga!

Bizeljsko. Po noči od 3. na 4. decembra so ulomili tatovi v podružno trgovino gospoda Andreja Frece v Gornji Sušici in odnesli blaga čez tisoč kron vrednosti. Kakor sledovi kažejo, so bili ulomilci iz Hrvaškega. Bila je cela organizirana banda, ki je tudi drugod po Bizeljskem poskušala svojo tatinsko srečo, pa je bila odpođena. Manire pa je imela ta banda prav uzorne, ker se je tudi pri našem gospodu županu oglasila, pa jih ni hotel vzeti pod svojo streho.

Smartno pri Celju. Umrl je posestnik gospod Jakob Smodej v najlepši moški dobi. Rajni, ki je bil izredno značajan mož, je bil brat stolnega kornega vikarja gospoda Frana Smodeja v Celovcu. Naj počiva v miru!

Ljutomer. Pozor pred tatovi! Gospodu nadučitelju Cvetku v Vučji vasi so zabodli tatovi v noči od 8. do 9. decembra svinjo, vredno do 160 K, da so ji izstopila jetra. Brez dvoma so jo nameravali odnesti ter si pripraviti tako brez posebnega truda okusno pečenko za bližajoči se božič, a jih je moral nekdo pri njih vrazjem početju prepođiti. Tako je ostala mrtva svinja seveda v hlevu, a lastnik mora utrpeti kljub temu veliko škodo. Kakor kažejo sledovi, so morali priti tatovi iz bližnjega Ogrskega. Opozarjamo merodajne oblasti, da ukrenejo vse potrebno, da naši orožniki v tem kritičnem času obrnejo vso pozornost na ogrsko mejo. Tudi pred blizu 3 leti so se izvrševale ob tej meji naravnost predrzne tatvine.

Zadružni tečaj

se vrši v času od 9. do 14. januarja 1911 v Zadružnem domu v Št. Lovrencu na Dravskem polju.

Začetek v ponedeljek dne 9. januarja 1911 ob 8. uri zjutraj.

V s p o r e d:

A. Predavanja.

V ponedeljek dne 9. januarja: Narodno-gospodarski, nраво-vzgojevalen pomen zadrug. — Denarne zadruge.

V torek dne 10. januarja: Zemljiška knjiga. — Dolžnosti načelstva, seje načelstva.

V sredo dne 11. januarja: Zboljšanje posestev. — Dolžnosti nadzorstva, seje nadzorstva.

V četrtek dne 12. januarja: Sestava računskih zaključkov.

V petek dne 13. januarja: Organizacija kmečkega stanu, nakup kmetijskih potrebščin. — Občni zbori.

V soboto dne 14. januarja: Zadružna prodaja živine. Predavajo nadrevizor Vlad. Pušenjak, zastopnik centrale za živinorejo na Dunaju in drugi kmetijski strokovnjaki.

B. Praktičen del.

Praktično se bo vsak udeleženec poučil o vsem poslovanju in knjigovodstvu posojilnic, o sestavi računskih zaključkov, o predpisih glede kolekov, pristojbin, o poslovanju zadrug z Zadružno zvezo itd.

V četrtek dne 12. januarja se bo obravnavala sestava računskega zaključka in se priporoča tajnikom, kateri še ne morejo sestaviti računskega zaključka, da se ta dan tečaja udeleže.

Kdor se želi tečaja udeležiti, naj kmalu prijavi udeležbo. Trideset udeležencev dobi brezplačno hranje in stanovanje.

Zadružna zveza v Mariboru.

Dr. Josip Hohnjec.

Vl. d. Pušenjak.

Narodno-obrambno delo.

Moravsko.

Novi odbor Narodne Jednote se je ustanovil v Stražnici, predsednik je tamkajšnji gimnazijski ravnatelj.

N. J. z a P r o s t j e j o v je sklicala pred kratkim javni shod, ki bi se naj na njem razpravljalo o nalogah N. J. Toda prišlo je ravno 20 oseb. Zakrivilo so to narodni socialisti, ki so imeli ob istem času neko prireditve. Koliko hrupa bi nastalo, če bi stori-la kaj takega kaka katoliška organizacija. Pred temi narodnimi socialisti pa imajo naši naprednjaki vedno strah.

B r n s k a Š o l s k a M a t i c a poziva v posebnem oglasu češko ljudstvo, naj ji pomaga iz denarne krize. V tem oglasu povdarja, kako pomembno deluje brnski magistrat z ustanavljanjem začetnih šol, kjer se pripravljajo češki otroci za nemške šole. Nadalje naglašja Šolska Matica svojo plovovito delovanje. Vzdržuje 21 začetnih šol z 31 oddelki, ter privatno češko meščansko šolo.

R a z s t a v a N. J., ki je bila otvorjena ob pri-liki jubileja tega obrambnega društva, je zopet pristopna občinstvu in sicer zastoj do dne 18. dec.

P o d r u Ź n i c a N. J. v S p a l o v i je priredila dne 4. decembra javni shod. Špalska manjščina spada med najvažnejše: kakor dolgi ozki jezik se-ga globoko v nemško morje, na eni strani gledajo ob njem šlezkoi Nemci, na drugi strani butajo ob njega nemški valovi od Podštata. Zdi se kakor čudež, da ne pade v žrelo nenasitnih Nemcev.

P o g l a v j e k l j u d s k e m u š t e t j u. V občini Čer-novice pri Brnu je razglasil tamkajšnji župan — nemški fanatik — po svojih redarjih, da se vrši drugi dan ljudsko štetje ter ukazal, da se morajo priglasi-ti vsi tisti za Nemce, ki imajo nemške delodajalce. Seveda je protestiral takoj gospod poslanec dr. Pluhar.

Dijak se sprejme na stanovanje in zajutr. Vpraša se Uferstrasse šte. 26 v Mariboru. 187

Sprejme se tako **hlapec** treznega, lepega in poštenega obnašanja v službo v župnišče. Mora znati vsako poljsko delo opravljati; konje umivati, konjsko opravo snaziti, in dobro voziti. Osluženi vojaki konjiki imajo prednost. Pogoji so ugodni. Kje? pove uredništvo „Straže.“ 184

Za božič in novo leto

priporoča trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek, Celje.

Svileni, barvani in krep papir v vseh barvah, podobice za jaslice, narejene jaslice, zlato peno, barvo za mah, perje za cvetljice, žico itd.

Dopisnice za božič in novo leto

v največji izbiri po najnižjih cenah. — Okraski za božično drevo in umetne cvetljice. Kasete, albumi za poezije, slike in dopisnice v veliki izbiri.

Emerih Beizer brivec v Mariboru

Tegetthoff-ova ulica šte. 29

se priporoča slavnemu občinstvu. Za dijake in vojake znižane cene. 105

Trgovina špecerijskega blaga Milan Hočevar Celje

Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovitvijo točne in solidne postrežbe:

ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka ruma, slivovke, brinjeveca, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, cibebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češplje, strdi itd.

Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lucculus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtrove. :: :: :: :: :: :: :: :: ::

Tudi priporočam raznovrstnih, voščenih in drugih sveč, kadilo in olje. 177

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd. Pivo iz budjeviške češke pivovarne. Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljon Sobe za tužce.

Za obilni obisk se priporoča 37 **Lojzika Leon.**

Somišljeniki!

Agitirajte za nove naročnike! Straža naj bo v vsaki gostilni in trgovini na razpolago!

Slovenska trgovina

J. N. Šoštarič, Maribor

samo Glavni trg šte. 9

priporoča p. n. občinstvu svoje veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami - - -

Postrežba točna in stroga solidna. :: :: ::

Edina špecijalna tvrdka za katoliška društva.

Društvene znake

v vseh izpeljavah in raznih cenah, kakor tudi častne znake, žeblje za zastave in podobe svetnikov v emailu. — Broše, obeske in častna darila izdeluje in pošilja v zmernih cenah graver

Stanislav Mrkwicka Dunaj VII.
Zieglorgasse 67.

Vzorci slav. društvom brezplačno! Vzorci slav. društvom brezplačno!

Za nakup

modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje itd. priporoča modna in manufakt. trgovina

M. E. ŠEPEC

Maribor, Grajski trg,

za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Velika zaloga

dobro snaženega posteljnega perja po vsaki ceni priporoča tvrčka

Jožef Ulaga, Maribor

Tegetthof. cesta 21. XXXXXXXXXXXX

Vage

za vagono, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb, tovarna za vage, Brno, Zidenice Moravsko. 80 slovanska obrt.

Argentinsko meso

za 80 inarjev en kilog. ne boste nikjer dobili, zaradi tega kupujte za božične praznike, dokler je še kaj dobiti pšenično moko št. 00 kg. po 36 vin., lepo krušno moko po 22, 23, 26 vin., jako lepi celi riž po 32 vin., sladkor v grudi po 76 vin., ravno tako rozine, cibebe, grozdice in vso drugo špecerijsko robo, ki se dobi vedno sveže v trgovini

Ivan Sirk, Maribor

Glavni trg zraven rolovža. 184

NASIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznani najboljši pridatek za kavo „ZAGREBSKI pravi FRANCK“ s kavnim mlinčkom, kot izvrstni domači izdelek. 52

Na debelo! **Priporoča se** Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi igrač.

Prica & Kramar v Celju

na voglu Graške- in Krožne ceste. 68

TRGOVCI!

Ne pustim potovati ker preveč stane, prodajam pa po ceni ker ne pustim potovati. Obrnite se toraj pisмено ali osebno in za htevajte vzorčne pošiljave.

Narodna veletrgovska hiša **R. Stermecki : Celje.**

Brzjavaj: „Kamnoseška in- Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjavaj: „Kamnoseška in- dustrijska zadruga Celje“ dustrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno- seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška :: obrt s strojnim obratom. ::
Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ::
Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ::
Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. ::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. Naprava zidanih ali betoniranih :: rodbinskih grobišč (rakov). ::
Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ::
Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. :: Popravljanje spomenikov, udela- vanje napisov v iste. ::